

*BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA
URED ZA EUROPSKE INTEGRACIJE, FONDOVE,
ODNOSE S JAVNOŠĆU I KVALITETU PREMA
MEĐUNARODNOM STANDARDU*

*БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СРЕДЊОБОСАНСКИ КАНТОН
УРЕД ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ, ФОНДОВЕ
ОДНОСЕ СА ЈАВНОШЋУ И КВАЛИТЕТ ПРЕМА
МЕЂУНАРОДНОМ СТАНДАРДУ*

*BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
URED ZA EVROPSKE INTEGRACIJE, FONDOVE,
ODNOSE S JAVNOŠĆU I KVALITET PREMA
MEĐUNARODNOM STANDARDU*

Izvještaj o implementaciji strategije razvoja Srednjobosanskog kantona 2016.-2020. godina

Izvještaj za 2018. godinu

Mart 2019. godine

Sadržaj:

1. Uvod.....	3
2. Struktura strategije	4
3. Pregled akcionog plana 2018.-2020. godina.....	5
4. Izvještaj o provedbi integrisane strategije razvoja.....	6
5. Finansijska ulaganja.....	9
6. Izazovi u provedbi strategije i preporuke.....	10

Tablice:

Tablica 1. Praćenje realizacije Strategije razvoja SBK.....	4
Tablica 2. Pregled implementacije mjera iz Strategije razvoja Srednjobosanskog kantona 2016-2020. za 2018. godinu.....	7
Tablica 3. Vrijednost realizovanih sredstava po strateškim ciljevima u 2018. godini.....	10

1. Uvod

Strategija razvoja Srednjobosanskog kantona za period 2016.–2020. godine (u daljnjem tekstu: Strategija razvoja) ključni je strateško-planski dokument Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: SBK), koji usmjerava rast i razvoj SBK. Integrisana strategija razvoja u najširem smislu obuhvata ekonomski i društveni razvoj, kroz korištenje i apsorpciju raspoloživih prirodnih resursa, vodeći pri tome računa o aspektu zaštite i unapređenja okoliša i prostora. Strategija razvoja je izrađena kao okvir za definisanje zajedničkih ciljeva, poticanja snaga, rješavanja gorućih problema, ali i kao odgovor na izazove budućeg razvoja. Kao takva, Strategija razvoja je usklađena s relevantnim strategijama i politikama na drugim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Strategija razvoja je izrađena uz potporu zajedničkog projekta Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih naroda u Bosni i Hercegovini (UNDP), Projekta integrisanog lokalnog razvoja (ILDPA). Strategija je službeno usvojena 12.07.2016. godine.

Strategija razvoja informiše sveukupnu javnost i privatne investitore o razvojnom putu Kantona, predstavlja osnovu za izradu detaljnih planova i programa u pojedinim sektorima, kreira osnovu za praćenje napretka te ohrabruje saradnju i dogovor u planiranju različitih nivoa vlasti i društveno-ekonomskih partnera u Bosni i Hercegovini.

Bitno je naglasiti da Strategija obuhvata i listu prioritetnih mjera u svakom sektoru, a koji omogućavaju ostvarenje postavljenih ciljeva provođenjem operativnih aktivnosti, čime se stvara osnova za sveukupnu implementaciju Strategije razvoja. Finansijski okvir za provođenje Strategije razvoja usklađen je s mogućnostima budžeta i s dostupnim izvorima finansiranja u periodu do 2020. godine.

Preduslov kvalitetne i pravovremene implementacije strategije razvoja jeste da sveukupna zajednica i viši nivoi vlasti prepoznaju njen značaj, ali i jačanje Strategijom razvoja predviđenih mehanizama za njeno provođenje, izvještavanje, ažuriranje i sveukupnu operacionalizaciju. Na osnovu Strategije razvoja, svake godine se po principu 1+2 pripremaju trogodišnji akcioni planovi. Akcioni plan za period 2018-2020., Vlada SBK je usvojila 05.03.2018. godine. Provođenje Strategije razvoja prati se na godišnjem nivou, a ostvareni rezultati se vrednuju kroz opšti napredak. Napredak ka ostvarenju zacrtanih ciljeva se, u skladu sa odredbama Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine¹, prati kroz godišnje izvještaje o razvoju (u kojem se prati ostvarenje zacrtanih ciljeva, ali i sveukupni razvoj SBK).

Praćenje implementacije Strategije razvoja obuhvata kako postizanje ciljeva iz Strategije razvoja tako i provođenje institucionalnih planova kantonalnih ministarstava i institucija u Kantonu. Praćenje se vrši konstantno, a izvještava se periodično, odnosno jednom godišnje u formi godišnjeg izvještaja o stepenu realizacije Strategije i sveukupnog stepena razvoja Kantona. Sastavni dio Izvještaja o razvoju, koji se priprema polovinom godine, je i Izvještaj o implementaciji strategije razvoja, koji se priprema krajem prvog kvartala za prethodnu godinu. Izvještaj o implementaciji Strategije razvoja se priprema nešto ranije kako bi njegovi nalazi bili čim prije dostupni donosiocima odluka. Sveukupni Izvještaj o razvoju se usvaja nakon što budu prikupljeni nophodni statistički pokazatelji, obično polovinom godine.

Ured za evropske integracije, fondove, odnose s javnošću i kvalitet prema međunarodnom standardu SBK (u daljnjem tekstu: Ured) priprema izvještaj o razvoju Kantona na godišnjoj razini. Cilj je da se sagleda napredak Kantona u jednogodišnjem razdoblju i stepen doprinosa ostvarenju strateških ciljeva i prioriteta iz Strategije razvoja Kantona.

¹ Službene novine 32/17

Izvještaj o razvoju prati strukturu Strategije razvoja Kantona, a osnovni elementi su: indikatori i mjere učinka, opis stanja, po oblastima, razlozi za opisano stanje i preporuke za unapređenje stanja, po oblastima, te veći doprinos implementaciji zacrtanih strateških ciljeva.

Ured prati stepen realizacije strateških i prioriternih ciljeva kroz pokazatelje utjecaja i pokazatelje ostvarenja krajnjeg rezultata.

Praćenje realizacije Strategije razvoja Kantona odvija se kroz tri vrste pokazatelja koji su prikazani u sljedećoj tablici:

➤ Razina strateškog cilja	➤ Pokazatelj utjecaja
➤ Razina prioriternog cilja	➤ Pokazatelj krajnjeg rezultata
➤ Razina mjera i projekata	➤ Pokazatelj izravnog rezultata

Tablica 1. Praćenje realizacije Strategije razvoja SBK

2. Struktura strategije

Strategijom su definisana 3 strateška cilja i 15 prioriternih ciljeva :

S.C.1. Ojačati privredni sektor održivim korištenjem raspoloživih potencijala, prirodnih resursa, naslijeđa i tradicije

- P.C.1. Unaprijediti korištenje raspoloživih prirodnih potencijala za razvoj poljoprivrede, šumarstva i prehrambene industrije
- P.C.2. Unaprijediti zaštitu i korištenje šuma
- P.C.3. Jačati privredu uz poticanje izvoznih aktivnosti
- P.C.4. Poboljšati razvoj održivog turizma
- P.C.5. Kreirati povoljno poslovno okruženje

S.C.2. Unaprijediti kvalitet života i održivog društvenog okruženja

- P.C.1. Poboljšati kvalitet postojećih zdravstvenih usluga
- P.C.2. Ojačati kapacitete, unaprijediti kvalitet socijalnih usluga i poboljšati status korisnika usluga
- P.C.3. Poboljšati kvalitet obrazovanja
- P.C.4. Smanjiti opasnost od kažnjivih i devijantnih ponašanja i poboljšati stepen sigurnosti građana SBK
- P.C.5. Unaprijediti oblast kulture i sporta

S.C.3. Poboljšati infrastrukturu, komunalne usluge i stanje okoliša

- P.C.1. Uspostava sistema za integrisano upravljanje okolišem
- P.C.2. Unapređenje i razvoj infrastrukture
- P.C.3. Uspostava sistema upravljanja otpadom
- P.C.4. Zaštita i sanacija okolišnih komponenti
- P.C.5. Zaštita i unapređenje korištenja prirodnih resursa i obnovljivih izvora energije

Za svaki strateški i prioritetni cilj su definisani jasni indikatori praćenja, sa početnim i za 2020. godinu ciljanim vrijednostima.

3. Pregled akcionog plana 2018.-2020. godina

Provedba Strategije razvoja se osigurava kroz trogodišnje akcione planove. Trogodišnji akcioni plan sadrži sve mjere i aktivnosti/projekte u okviru strateških i prioritetnih ciljeva koje se planiraju provesti tokom trogodišnjeg planskog razdoblja. Također, akcioni plan sadrži i finansijski okvir potreban za njihovu realizaciju, te određuje dinamiku i nosioce odgovornosti za realizaciju mjera. Trogodišnji akcioni plan se izrađuje po principu 1+2.

Ured je na osnovu razmatranja prijedloga prikupljenih od strane članova KOR-a i provedenih konsultacija, izradio Akcioni plan sa finansijskim okvirom za period 2018.-2020. godina, za provedbu Strategije razvoja Srednjobosanskog kantona 2016.-2020. godine.

Na sastanku KOR-a, održanom 15.11.2018. godine, članovi su upoznati sa načinom izrade Akcionog plana, te obavezama prikupljanja i dostavljanja podataka o projektima, koji su neophodni za njegovu izradu. Nakon toga se pristupilo radu, održan je niz aktivnosti, koje su rezultirale izradom Akcionog plana od strane Ureda. Na narednom sastanku KOR-a koji je održan 10.01.2018. godine, članovima KOR-a je dostavljen Akcioni plan u formi radnog materijala, izvršen je ponovni pregled projekata, navedenih vrijednosti, a isti je i usvojen. Ured je dobio zadatak da tehnički i stručno obradi dokument Akcionog plana 2018.-2020. i takav dostavi Vladi SBK na usvajanje. Vlada SBK je na svojoj 80. sjednici održanoj 05.03.2018.godine usvojila Akcioni plan 2018.-2020. godina.

Bitno je naglasiti da je Ured izradio i Akcioni plan 2019.-2021. godina, koji je Vlada SBK usvojila 20.12.2018. godine i na osnovu kojeg će se naredne godine raditi Izvještaj o implementaciji strategije za 2019. godinu.

Akcionim planom 2018.- 2020. godine planirana sredstva za 2018. godinu iznose:

27.493.000 KM, za 2019. godinu **26.449.854 KM**, a za 2020. godinu **23.635.000 KM** tj. ukupno **77.577.854 KM** za period 2018.-2020. godina (10.587.050 KM vlastitih sredstava i 66.990.804 KM vanjskih izvora).

Od ukupnih sredstava koja su planirana Akcionim planom 2018.-2020. godina u 2018. godini, **5.766.000 KM** je planirano u okviru Strateškog cilja 1 - Ojačati privredni sektor održivim korištenjem raspoloživih potencijala, prirodnih resursa, naslijeđa i tradicije, **19.457.000 KM** u okviru strateškog cilja 2 - Unaprijediti kvalitet života i održivog društvenog okruženja, dok je **2.270.000 KM** planirano u okviru strateškog cilja 3 - Poboljšati infrastrukturu, komunalne usluge i stanje okoliša.

Neki od značajnijih projekata koji su bili planirani Akcionim planom 2018.-2020. za 2018. godinu su:

- Podrška izgradnji otkupnih kapaciteta za poljoprivredne proizvode (hladnjače, sušare)
- Uvođenje certifikacije po FSC standardu u šumama Kantona
- Restauracija kulturno-historijskih objekata, s turističkom namjenom i njihovo stavljanje u kontekst turističke ponude
- Izgradnja novih i povećanje kapaciteta postojećih poslovnih zona
- Nabavka više CT aparata i aparat za magnetnu rezonancu u bolničke zdravstvene ustanove

- Obezbjedenje dovoljnih finansijskih sredstava za finansiranje Pozitivne liste lijekova
- Provođenje indeksa inkluzivnosti od predškolskog do srednjeg obrazovanja (uključivanje osoba s posebnim potrebama i osoba iz ranjivih skupina stanovništva u redovni odgojno-obrazovni sistem)
- Obnavljanje postojećih i izgradnja novih OOU (odgojno-obrazovnih ustanova)
- Uvođenje videonadzora na ključnim mjestima u općinama na području Kantona
- Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih sportskih objekata / ustanova
- Subvencionisanje projekata obnove i izgradnje vodovodne mreže u općinama
- Sanacija i rekonstrukcija regionalnih cesta Kantona
- Podrška infrastrukturi za prikupljanje i tretman otpada u lokalnim zajednicama

4. Izvještaj o provedbi integrisane strategije razvoja

Strategijom razvoja Srednjobosanskog kantona 2016.-2020. godine definisana je vizija razvoja, koja predstavlja težinu, dugoročnu namjeru, pravac djelovanja i poželjno stanje u budućnosti kantona. U tom smislu, vizija razvoja kantona je predstavljena kao „*Iz srca Bosne ključa ljepota i dobrota čovjeka, bogatstvo prirode, gdje se ugodno živi i svaki čovjek ima priliku za uspjeh.*“

Na osnovu strateških fokusa i vizije SBK definisana su tri strateška cilja koji osiguravaju sinergijske efekte između ekonomije, okoliša i društva, uz puno uvažavanje interesa lokalnih uprava. Oni imaju prepoznatljiva sektorska težišta, ali su istovremeno integralni i povezujući.

Ova vizija ostvarit će se kroz već navedene ključne ciljeve strategije, a to su:

1. Ojačati privredni sektor održivim iskorištavanjem raspoloživih potencijala, prirodnih resursa, naslijeđa i tradicije;
2. Unaprijediti kvalitet življenja i održivog društvenoga okruženja;
3. Poboljšati infrastrukturu, komunalne usluge i stanje okoliša.

Zahvaljujući jačanju i popunjenosti kadrovskih i materijalnih kapaciteta Ureda, stečenim iskustvima iz prethodnog perioda, raznim edukacijama novih kadrova, kao i kvalitetnijim planovima iz oblasti razvojnog planiranja u 2018. godini, napravljen je veliki iskorak, koji je od velikog značaja za sveukupne procese planiranja i upravljanja razvojem u Srednjobosanskom kantonu. U prilog tome govori i činjenica da je Ured u 2018. godini prvi put izradio Izvještaj o razvoju SBK, dok su rokovi izrade Strateških dokumenata znatno skraćeni (Akcioni plan 2019. - 2021. godina usvojen 20.12.2018. godine).

S toga, važno je istaći da Ured ima ulogu nosioca svih poslova koji su u vezi izrade, praćenja i izvještavanja, a koji se odnose na strateško planiranje i upravljanje razvojem SBK.

Prema prikupljenim inputima od strane lokalnih i regionalnih sudionika o aktivnostima i projektima u izvještajnom razdoblju može se konstatovati kako je u protekloj godini ukupno planirano 145 projekata i to:

- 58 projekata u okviru Strateškog cilja 1;
- 53 projekata iz Strateškog cilja 2 i
- 34 projekata iz Strateškog cilja 3.

Oznaka	Projekt	Status				
		U toku	Odgođen	Završen	Nije realizovan (zamjenjen)	Nije planirano 2018. god.
PC.1.1.	Unaprijediti korištenje raspoloživih prirodnih potencijala za razvoj poljoprivrede, šumarstva i prehrambene industrije	1	10	0	1	1
PC.1.2.	Unaprijediti zaštitu i korištenje šuma	6	2	0	0	0
PC.1.3.	Jačati privredu uz poticanje izvoznih aktivnosti	12	3	0	0	0
PC.1.4.	Poboljšati razvoj održivog turizma	3	6	6	0	0
PC.1.5.	Kreirati povoljnije poslovno okruženje	7	0	0	0	0
PC.2.1.	Poboljšati kvalitet postojećih zdravstvenih usluga	5	0	2	0	0
PC.2.2.	Ojačati kapacitete, unaprijediti kvalitet socijalnih usluga i poboljšati status korisnika usluga	4	1	0	0	0
PC.2.3.	Poboljšati kvalitet obrazovanja	7	4	1	0	1
PC.2.4.	Smanjiti opasnost od kažnjivih i devijantnih ponašanja i povećati stepen sigurnosti građana Kantona	18	3	4	0	0
PC.2.5.	Unaprijediti oblast kulture i sporta	2	1	0	0	0
PC.3.1.	Uspostava sistema za integrisano upravljanje okolišem	3	5	0	0	0
PC.3.2.	Unapređenje i razvoj infrastrukture	10	7	0	0	0
PC.3.3.	Uspostava integralnog sistema upravljanja otpadom	3	0	0	0	0
PC.3.4.	Zaštita i sanacija okolišnih komponenti	1	2	0	0	0
PC.3.5.	Zaštita i unapređenje korištenja prirodnih resursa i obnovljivih izvora energije	0	3	0	0	0
UKUPNO		82	47	13	1	2

Tablica 2. Pregled implementacije mjera iz Strategije razvoja Srednjobosanskog kantona 2016-2020. za 2018. g.

Kao što je vidljivo iz tabele veliki broj projekata se provodi i status je isti „U toku“. U Strateškom cilju 1, ukupan broj projekata koji se trenutno provode iznosi 29, najviše u okviru Prioritetnog cilja 1.3. Jačati privredu uz poticanje privrednih aktivnosti, a ukupno ih je 12. U Strateškom cilju 2, ukupan broj takvih projekata je 36, najviše u okviru Prioritetnog cilja 2.4. Smanjiti opasnost od kažnjivih i devijantnih ponašanja i povećati stepen sigurnosti građana Kantona i iznosi 18, a značajno mjesto sa kontinuiranom realizacijom zauzimaju projekti socijalne inkluzije „Implementacija SUMERO projekta oko zbrinjavanja mentalno invalidnih osoba u lokalnoj zajednici“, „Smještaj djece i odraslih osoba bez porodice u hraniteljske porodice“, „Kućna njega i pomoć u kući starim i iznemoglim osobama“, „Stručno usavršavanje zaposlenika ustanova socijalne zaštite“ i „Izrada baze podataka iz oblasti socijalne politike na nivou Kantona“.

U Strateškom cilju 3, ukupan broj projekata koji se nalaze u statusu „U toku“ je 17, najviše u okviru Prioritetnog cilja 3.2. Unapređenje i razvoj infrastrukture, ukupno 10.

Za najznačajnije projekte SBK u 2018. godini je izdvojeno i najviše sredstava. Tako u Strateškom cilju 1. možemo izdvojiti projekat „Poticaj za unapređenje poljoprivredne proizvodnje“, kao projekat iz resora poljoprivrede, gdje je utrošeno najviše sredstava u 2018. godini. Projekat iz resora šumarstva „Uvođenje certifikacije po FSC standardu u šumama Kantona“, je također značajan projekat za Kanton. Do sada su urađena tri FSC-a za Fojničko područje, Srednjevrbasko i Gornjevrbasko područje. Četvrti je u toku i odnosi se na Lašvansko područje, a njegova realizacija je planirana za 2019. godinu. Također, projekti kao što su „Jačanje privrede uz poticanje izvoznih aktivnosti“, te „Poboljšanje razvoja održivog turizma“ imaju veliki značaj za Kanton. U Strateškom cilju 2. svake godine se planira i realizuje najviše sredstava za projekte iz oblasti zdravstva i socijale. Bitno je istaći da se od svih projekata po strateškim ciljevima, najveći dio sredstava planira i realizuje za projekte zdravstva.

U 2018. godini najviše sredstava je izdvojeno za projekat „Opremanje zdravstvenih ustanova neophodnim medicinskim aparatima i lijekovima“, te je u okviru tog projekta izvršena nabavka dva CT aparata, koja su locirana u JU Bolnicu Travnik i „Hrvatsku bolnicu dr. fra. Mato Nikolić“. Projekti kao što su „Informatizacija domova zdravlja i ZZO u kantonu“, „Jačanje podrške socijalno ugroženim grupama i suzbijanje socijalno-patoloških pojava“, „Jačanje materijalnih i kadrovskih kapaciteta pružalaca usluga socijalne zaštite u Kantonu“, zauzimaju značajno i prioritetno mjesto u strateškom planiranju Kantona. U prošloj godini je realizovan veliki procent sredstava na projekat „Povećanje sigurnosti saobraćaja na cestama i sprečavanje narušavanja javnoga reda i mira“. U prilog tome govori činjenica da su većina općina Kantona pokrivene video nadzorima, uključujući sve veće raskrsnice. Značajni projekti u okviru strateškog cilja 2. su i „Razvoj kapaciteta sistema zaštite i spašavanja te odgovora na prirodne i druge nesreće“, „Obnova i opremanje kulturnih institucija i podizanje svijesti mladih o značaju kulture“, „Obnova i opremanje sportskih institucija i podizanje svijesti mladih osoba o značaju bavljenja sportskim aktivnostima“. Najznačajniji projekat u okviru Strateškog cilja 3. u 2018. godini je „Unapređenje stanja lokalnih i kantonalnih putnih komunikacija i obavljanje kategorizacije putne komunikacije“, gdje su izdvojena značajna sredstva za njegovu realizaciju. Prvenstveno su to kreditna sredstva za izgradnju regionalnih puteva Novi Travnik – Gornji Vakuf i Dolac-Han-Bila. Aktivnosti na izgradnji navedenih putnih komunikacija bit će nastavljene i u 2019. godini.

Ukupan broj odgođenih projekata je 47, dok je ukupno završenih projekata 13. Razlozi većeg broja odgođenih projekata mogu se pronaći u nedostatku finansijskih sredstava za realizaciju.

U okviru Strateškog cilja 1, jedan projekat je zamjenjen zbog nedostatka finansijskih sredstava i nemogućnosti realizacije u planiranom periodu. Dva projekta su otkazana, a razlozi su prestanak finansiranja od strane donatora, kao i već gore navedeni razlozi.

Kod projekata koji su završeni možemo izdvojiti projekat u oblasti zdravstva „Proširenje lepeze zdravstvenih usluga koje spadaju u nadležnost primarne zdravstvene djelatnosti“ u okviru koga je otvoren Dijalizni centar u Domu zdravlja Bugojno, pri JU Dom zdravlja Bugojno u dijelu pružanja zdravstvenih usluga dijaliznim pacijentima. Također, značajno je napomenuti da su u 2018. godini završeni projekti koji se odnose na „Donošenje zakona o obrazovanju odraslih osoba“, kao i „Podrška receptivnim turističkim agencijama koje se bave dovođenjem turista u Kanton“. Ostvareni rezultati u 2018. godini u okviru projekta „Integrirati politike cjeloživotnog učenja i obrazovanja, s ciljevima društvenog, privrednog i regionalnog razvoja te s politikama zapošljavanja i socijalne pomoći“, odnose se na jačanje kapaciteta organizacija uključenih u Lokalna partnerstva za zapošljavanje (LPZ) i u sklopu toga završene su sljedeće aktivnosti: proveden je Plan obuke članova LPZ iz oblasti upravljanja ljudskim resursima i upravljanja fondovima, te politikama zapošljavanja i trening iz oblasti pripreme projekata po metodologiji EU, studijska posjeta (Osijek, RH), Objavljena 2 Javna poziva za pokretanje biznisa u općini Travnik, Realizovana 2 ciklusa poduzetničke edukacije za pokretanje biznisa (36 učesnika), Osnovano 12 start – up firmi i kreirano 13 novih radnih mjesta, Realizovano 7 obuka za nezaposlene (ukupno 50 učesnika), Urađen Lokalni akcioni plan za zapošljavanje općine Travnik

5. Finansijska ulaganja

Pri realizaciji Strategije razvoja Srednjobosanskog kantona u 2018. godini utrošeno je 16.969.042 KM vlastitih/budžetskih sredstava, a iznos od 19.641.168 KM povučen je iz drugih budžetskih izvora (sredstva općina SBK, Šumskoprivrednog društva, Zavoda za zdravstveno osiguranje, USAID-a, Svjetske banke...), dok je iznos od 2.153.777 KM iskorišten iz EU/drugih fondova. Ukupno utrošenih sredstava za realizaciju projekata iz Strategije razvoja u 2018. godini iznosi **38.763.987 KM**.

Ukoliko iznos realizovanih sredstava u 2018. godini uporedimo sa iznosom planiranih sredstava u Akcionom planu 2018.-2020. godina, a koja su planirana u 2018. godini, onda možemo zaključiti da su planovi bili prilično realni u Strateškom cilju 2, dok je kod Strateškog cilja 1 i Strateškog cilja 3 realizacija znatno iznad planiranih sredstava.

Tako u Strateškom cilju 1. realizacija premašuje iznos planiranih sredstava i iznosi 164 %. Razlog veće realizacije se nalazi u iznosu sredstava koja su uložena iz drugih budžetskih izvora (općine) na novi projekat „Poticaj unapređenja poljoprivredne proizvodnje“. Ukupno uložena sredstva iz drugih izvora u okviru navedenog projekta iznose 5.888.307 KM.

U Strateškom cilju 2. procent realizacije iznosi 106% što je skoro identično planu za 2018. godinu. Najviše sredstava, ukupno 13.142.541,18 KM je utrošeno iz fonda Zavoda za zdravstveno osiguranje za projekat „Obezbjedenja dovoljnih finansijskih sredstava za finansiranje Pozitivne liste lijekova“.

Kod izrade plana za 2018. godinu, a u okviru Strateškog cilja 3., nisu navedeni kreditni iznosi, kao ni mjere u sklopu Akcionog plana 2018.-2020. godina, koji se odnose se na izgradnju, sanaciju i rekonstrukciju lokalnih puteva i rasvjete, te podrška lokalnim infrastrukturnim projektima i povratku, gdje je ukupno utrošeno 7.344.324 KM, što je znatno više u odnosu na ukupan iznos planiranih sredstava za 2018. godinu koji je iznosio 2.270.000 KM.

Ukoliko posmatramo ukupan iznos realizovanih i planiranih sredstava za Strategiju razvoja SBK u 2018. godini, možemo vidjeti da je realizacija znatno veća i iznosi 142% planiranih sredstava. Razlog veće realizacije možemo pronaći u iznosima koji su realizovani, a nisu navedeni u planu za 2018. godinu, te bi se kvalitetnijim planovima u budućnosti značajno doprinijelo realnijem prikazu odnosa i usklađenosti plana i realizacije.

Vrijednost sredstava uloženi u 2018. godini (u KM):

Strateški cilj	Izvori finansiranja			Ukupno realizovano u 2018. godini
	Vlastita sredstva budžeta	Drugi budžetski izvori	EU/drugi fondovi	
Strateški cilj 1. Ojačati privredni sektor održivim iskorištavanjem raspoloživih potencijala, prirodnih resursa, naslijeđa i tradicije	2.895.615	5.888.307	377.235	9.161.157
Strateški cilj 2. Unaprijediti kvalitet življenja i održivoga društvenoga okruženja	6.729.103	13.394.405	254.396	20.377.904
Strateški cilj 3. Poboljšati infrastrukturu, komunalne usluge i stanje okoliša	7.344.324	358.456	1.522.146	9.224.926
UKUPNO	16.969.042	19.641.168	2.153.777	38.763.987

Tablica 3. Vrijednost realizovanih sredstava po strateškim ciljevima u 2018. godini

6. Izazovi u provedbi strategije i preporuke

Kvalitetnijim planiranjem prilikom izrade strateških dokumenata, stavljanjem „akcenta“ na prioritetne projekte, usklađivanje strateških planova sa propisima, odredbama i programima rada ministarstava, samo su neki od izazova koji stoje pred učesnicima koji su uključeni u provedbu Strategije kantona.

Viši stepen svijesti sveukupne zajednice, učesnika u strateškom planiranju i upravljanju razvojem kantona, svih nivoa vlasti, posebno viših, o važnosti i značaju provedbe Strategije preduslov su kvalitetne i pravovremene implementacije Strategije razvoja.

Također, stalno educiranje i jačanje ljudskih kapaciteta kako realnog sektora, tako i predstavnika ministarstava SBK u planiranju, izradi i implementaciji strateških projekata predstavlja veoma važan faktor. Međutim, nedostatak finansijskih sredstava, prostornih i kadrovskih kapaciteta predstavljaju jedan od stalnih i osnovnih problema implementacije planiranih projekata.

SEKRETAR UREDA

Dr.sci. Muhamed Softić